

Notitia Congregationum Et Tribunalium Curiæ Romanæ

Plettenberg, Hunold

Hildesii, 1693

§. 2. De reliquis Officialibus Cancellariæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63032](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-63032)

340 De Officialibus Cancellarie.

SS. Laurentii & Damasi à Clemente VII,
Const. 34. *Etsi ad singula.* Cui amplum &
regium plane adjunctum est palatum,
in quo Officiales Cancellariae Apostolicæ
ter in septimanâ, nimirum die Martis,
Joyis & Sabbati convenire solent. Ha-
bet hoc tempore ex Officio suo in pro-
ventu annuo quatuordecim aut sedecim
millia Scutorum. Lunad. l. c.

§. 2.

De reliquis Officialibus Can-
cellariæ.

1. Magnus est numerus Officialium in Cancellaria.
2. Regentis Officium.
3. Corrigit Bullas male formatas.
4. Et distribuit causas inter Referendarios. Offi-
cium ejus emitur.
5. Qui constituent Collegium Abbreviatorum.
6. His multa concessa sunt privilegia.
7. Abbreviatorum majoris Præsidentie manus.
8. Non admittuntur nisi prævio examine.
9. Abbreviatorum minoris Præsidentie Offi-
cium.
10. Scriptorum Apostolicorum Collegium.
11. Scriptorum minoris gratiæ Officium &
merus.
12. Janizerorum numerus & Officium.
13. Præter hos sunt alii quamplurimi in Cance-
llaria Officiales.

14. Qui ultra taxas nil exigere aut accipere possunt.

15. Taxa haec constituta videtur Avinione.

1.

Vice-Cancellarius præst omnibus in Cancellariâ Officialibus, qui ei parere debent, Martinus V. *Const. 3. In Apostolice, & de aliquorum officiis officio suo annexis liberè disponit, Sixtus V. Const. 1. in append. Cum sanctæ. Est vero in Cancellariâ ingens turba Officialium, præcipui sunt: Regens, Abbreviatores majoris & minoris Præsidentiæ, Jannizeri, Plumbatores, Registratores, Scriptores Apostolici, & minoris gratiæ, aliquæ de quibus nunc ordine agemus.*

2. Regens est Locumtenens & primarius Officialis Vice-Cancellarii, hic distribuere solet supplicationes signatas inter Abbreviatores majoris Præsidentiæ per turnum, ut ab iis minutæ confiantur. Facultatem habet addendi vel minuendi gratiam in Supplicatione contentam, & mentem Pontificis interpretandi. Potest etiam corrigere Bullas malè formatas, si erratum sit v. g. in nomine Oratoris aut Beneficii, in dispensatione matrimoniali, si pro affinitate expressum fuerit impedimentum consanguinitatis &c.

Y 2

3. Sci-

3. Sciendum namque, si malè formatae sint Bullæ contra Regulas Cancellariæ, vel conceptæ non sint juxta signaturam, eas remitti solere ad Cancellariam ut corrigantur, quod facit Regens, aliusve Officialis Bullâ cum transumpto signaturæ collatâ. Qui casus si occurrat, & error in Literis correctus sit, scribit in capite Literarum Regens: *Corrigatur in Registro pro ut jacet N.* Regens. In inferiore verò parte, ac in plica versus dexteram subscribit unus Magister supplicationem. *Correcta per me N. Registri Magistrum Rosa de Exec. lit. Apost. l. 1. c. 9 n. 21.* Si error commissus sit ab Abbreviato, vel Scriptore Apostolico corrigendus est gratis, idque infra tres dies sub poena suspensionis, & ingressu Cancellariæ juxta Constitutionem Martini V. In Apostolice Corrad. in prax. Dispens. l. 2. c. 3. n. 26.

4. Regens quoque committit omnes causas appellationis ad Curiâ Romanam, easque distribuit inter Auditores Rotz & Referendarios. Habet locum in Saccello Pontificio, sed in eo comparat non solet ob loci competentiam cum aliis Prælatis. Officium Regentis comparatur à Vice-Cancellario 22. mille Scutis, ex quibus centum proferunt pro-

cen-

censu annuo octo vel decem Scuta Lan-
nadoro.

5. Abbreviatores proprium consti-
tuunt Collegium institutum primò à Pio
II. ac deinde anno 1478. innovatum
à Sixto IV. per constitutionem *Divina*
quâ præscribit, ut in Cancellariâ præter
alios Officiales sint septuaginta duo Ab-
breviatores; Quorum duodecim dicun-
tur Abbreviatores de Parco majori, seu
majoris Præsidentiæ, viginti duo de Parco
minor, seu minoris Præsidentiæ, & re-
liqui Abbreviatores examinantes literas
in prima visione, omnesque consti-
tuunt sub nomine Abbreviatorum unum
Collegium ad quod non admittuntur ni-
si viri à pietate commendati, in ætate
decenti constituti, & in Officio Abbre-
viatoriæ bene instructi.

6. His Paulus V. qui & ipse in mino-
ribus constitutus, Abbreviatoris mune-
re functus est, multa privilegia conces-
sit per Constitutionem *Romani Pontificis*
Anno 1605. Corrad. in *Praxi Disp.* l. 2. c. 8.
Inter coetera eò ipso, quod ad hoc Col-
legium assumuntur, Referendarii cen-
sentur. *Paulus V. l. c. & Nobiles, Comites*
Palatini, ac familiares sunt Pontificis
Leo X. Const. 14. Summi. ideoque portione
panis & vini ex Palatio Apostolico fru-

344 *De Officialibus Cancellarie.*

untur *Paulus V. l. c.* Officia eorum sunt compatibilia cum aliis Curiæ officiis, & resignari possunt. Ascendunt etiam Abbreviatores à minori ad majorem Presidentiam *Sixtus IV. Const. 16. Divina.*

7. Abbreviotorum majoris Præsidiæ munus est ex Supplicationibus à Papa signatis diplomata seu literas concere, quas minutæ Bullarum dicunt ad quarum formam conscribuntur Bullæ. *Vestrius. De Rosa l. 1. de Execut. lit. 1. 1. 1.* aliquique. Accipiunt etiam Regulas Cancellariæ à Pontificè secundum quas possunt gratiam in Supplicationibus contentam expedire, denegare, ampliare, limitare, ac mentem Pontificis prævel contra impetrantes interpretari. *Corrad. l. 2. prax. dispens. c. 3. n. 2.* Non tamen ita minuere possunt gratiam, ut nihil prosit, nec extendere ultra substantiam clausulas. *De Rosa de execut. lit. l. 1. 1. 1. n. 36.* Omnes quoque literæ, quæ in Cancellariâ expediuntur, subscribi debent a aliquo ex his Abbreviotoribus majoris Præsidiæ, alias nullæ sunt, iisque utentes tenentur pœnâ falsi ex confirmatione Leonis X. *Corrad. in prax. Disp. l. 2. c. 8. n. 2.*

8. Quare cum tantæ sint auctoritatis, circa ea quæ concernunt expeditio-

nes literarum Apostolicarum, & Assi-
stentes sint Vice-Cancellarii ac Regen-
tis, nonnisi præmisso examine, & ap-
probatione cæterorum Abbreviotorum
Cancellariæ ad hoc munus admittendi
sunt juxta Constitutionem Martini V.
In Apostolice dignitatis. Quâ etiam obli-
gantur quotidie convenire coram Vice-
Cancellario, nec ab eo conventu ab-
esse unquam possunt sine licentiâ ejus-
dem Vice-Cancellarii, aut Præsidentis.
Corrad. l. c. n. 6. Sex Abbreviotorum ma-
joris Præsidentiæ provisio spectat ad
Pontificem, & sex ad Vice-Cancella-
rium, emiturque Officium hoc unde-
cim vel duodecim mille Scutis. Vesti-
untur Abbreviatores illi more Prælato-
rum colore violaceo, & locum habent
in Capellâ Pontificiâ. *Lunadoro in re-
lat.*

9. Abbreviatores minoris Præsiden-
tiæ suum quoque habent Officium in
expeditione Literarum, ut patebit in-
fra, ubi exponemus ordinem & praxin
expediendarum Literarum. Hoc offi-
cium precio quoque comparatur, &
Abbreviatores illi participant de emo-
lumentis, quæ proveniunt ex expedi-
tione Literarum & annatis.

10. Scri-

346 *De Officialibus Cancellarie.*

10. Scriptores Apostolici sunt centum & unus, qui constituunt Collegium, quod unum est ex præcipuis in Cancellariâ, cum illi adscripti sint nonnulli Cardinales, imò & ipse Pontifex. Signat hoc Collegium inter cætera literas Oratorum, pauperum, & quarumcunque indulgentiarum gratis. *Corrad. prax. Disp. Apost. l. 8. c. 6. n. 4. 7.* Emitur Officium Scriptorum Ducatis 1800. *Lunadoro.*

11. Sunt quoque Scriptores minoris gratiæ dicti, viginti septem, hi ex integrō taxant literas dispensationum matrimonialium in formâ Pauperum pro Oratoribus à Curia absentibus, pro presentibus vero *Gratis.*

12. Jannizeri seu publici Sollicitatores in Cancellaria sunt centum. *Corrad. Prax. Disp. l. 4. c. 5. n. 19.* qui & ipsi maxime apponunt in expeditione Bullarum, pro ut ex dicendis clarescat, & pro rata emolumentum suum exinde habent. Quilibet solvit pro Officio illo Ducatos 1700. *Lunadoro.*

13. Præter hos est Præfectus sollicitatorum unus, Magistri plumbi tres, Præsidens plumbi unus, Collectores plumbi centum & quatuor. Magistri Registri Supplicationum quatuor. Clerici ejus.

ejusdem Registri sex ; Scriptores Archivii nonaginta unus. Corrector contradictarum unus, Correctores Archivii decem. Cubicularii sexaginta. Scutiferi centum quadraginta duo. Auditor contradictarum unus. Procuratores Contradictarum quatuordecim. Procuratores minoris gratiæ viginti quatuor. Depositarius Cubiculariorum & Scutiferorum unus. Qui omnes suas agunt partes in Cancellariâ Apostolicâ, & exinde emolumenta sua habent. *Corr. prax. Disp. Apost. l. 4. c. 5. n. 19.*

14. Ne verò excessus fiat & abusus committatur in exigendis pecuniis pro expeditione Literarum Apostolicarum aliarumque gratiarum provisum est à Julio II. per Constitutionem. *Etsi Romanus Pontifex & per Regulas Cancellariæ. Julius enim Pontifex ne Officiales Cancellariæ totiusq; Curiæ Romanæ quicquam ultra taxas aut postulent, aut accipient sub gravissimis pœnis inhibuit, nimirum sub pœnâ excommunicationis latæ Sententiæ, & pro prima vice centum Du- catorum auri de Camera ; Pro secunda suspensionis exercitii & perceptionis emolumentorum ad sex menses Fabricæ Basilicæ Principis Apostolorum Urbis applicandorum ; Pro tertiâ verò vice, quibus*

quibus contra fecerint privationis Officiorum, pœnis ipso factō incurrendis. Insuper declaravit contra facientes a restituendum quidquid ultra taxam percepient, fore obligatos. *Julius II. Cons. Et si Romanus Anno 1512. Tertio Kal. April.*

15. Taxa hæc statuta creditur à Joanne XXII. Avinione cum Curia ibidem resideret, & continetur in libro, qui servatur in Cancellariâ Apostolicâ, quem se vidisse testatur Corradus in *prax. Disp. Apost. l. 6. c. 4.* una cum alio libro, qui continet valorem Beneficiorum Constatrialium, ex quibus annatæ solvenda sunt.

§. 3.

De Protonotariis.

1. Notarii ab ortu Ecclesiæ fuerunt.
2. Qui deinde aucto eorum honore dicti sunt Protonotarii; Quorum 12. Participantes dicti multis sunt privilegiis cumulati.
3. Alii sunt honorarii.
4. 5. 6. Eorum privilegia, & quæ circa eos. Congregatio rituum declaravit.
7. Quales creari soleant Protonotarii.

I.

Protonotarii quoque proprium habent locum in Cancellariâ Apostoli-

Cæ.